

## Utbildningsinspektion i Timrå gymnasieskola

### UTBILDNINGINSPEKTIONENS SYFTE

Skolverkets utbildningsinspektion skall bidra till kvalitetsförbättring genom att bedöma hur verksamheterna arbetar i riktning mot de nationella målen för förskoleverksamhet, skolbarnsomsorg, barn- och ungdomsutbildning och vuxenutbildning. En väsentlig del i inspektionen är att granska kvalitetsarbetet och förmågan att utveckla den egna verksamheten.

### Inspektionens inriktning

Inspektionsutredningen inriktas mot sex områden. De är särskilt väsentliga för att säkra att alla barn, elever och vuxenstuderande får den omsorg och utbildning som de har rätt till enligt nationella bestämmelser. De sex områdena, som granskas utifrån flera olika aspekter och frågeställningar, är:

#### Resultaten:

1. Kunskaper, utveckling och lärande

#### Verksamheten:

2. Arbetsmiljö och delaktighet
3. Pedagogisk verksamhet och undervisning
4. Styrning, ledning och kvalitetsarbete

#### Förutsättningarna:

5. Tillgång till utbildning och omsorg
6. Resurser

I denna rapport behandlas i första hand förhållanden som avviker positivt eller negativt från vad som förväntas i fråga om utbildningskvaliteten enligt de nationella bestämmelserna. Några aspekter behandlas dock i alla aktuella verksamheter, nämligen kvalitetsarbetet, rektorsfunktionen, personalens kompetens, läromedel och utrustning, likvärdiga möjligheter vid funktionsnedsättning och stödinsatser, arbetet med övergripande hälsomål i läroplanerna, bedömning av lärandet och betygssättningen. En helhetsbedömning och motiveringar till bedömningarna görs inom varje granskningsområde.

Bedömningarna av kvaliteten och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån läroplaner och övriga författningar. Inspektörernas sakkunskap och erfarenheter av jämförbara verksamheter är också betydelsefulla. Analyserna av den insamlade informationen syftar till att klargöra om de lokala lösningarna och systemen fungerar väl. Rapporten avslutas med en sammanfattande bedömning som utgör underlag för Skolverkets beslut, riktat till huvudmanen, angående förbättrings- och kritikområden.

## Genomförandet av inspektionen i Timrå gymnasieskola

Skolverket sände den 4 november 2004 skriftlig information till kommunen om att verksamheten skulle inspekteras och om inspektionens syfte och genomförande. Inspektörsteamet med ansvar för inspektionen i Timrå gymnasieskola har bestått av undervisningsrådet Marie Ivarsson och experten Gunhild Larsson. Besök i Timrå gymnasieskola genomfördes den 20 - 22 april 2005.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna. Skolverket följer därefter upp eventuella krav på åtgärder som riktas till huvudmannen och vilka effekter i övrigt som utbildningsinspektionen leder till. Tidpunkter för uppföljningen framgår av Skolverkets beslut.

### Underlag

Underlaget till denna rapport består av dels dokument från kommunen och Timrå gymnasieskola, dels den information som samlats in vid observationer, intervjuer och samtal under besöket. Rapporten grundar sig också på annan information om kommunen och skolan som finns i Skolverkets nationella uppföljningssystem eller finns publicerat på annat sätt.

Vid Timrå gymnasieskola genomfördes gruppintervjuer och samtal med elever, föräldrar, personal och skolledning. Tid fanns också avsatt för lektionsbesök och rundvandring i skolans lokaler. Besöken avslutades med en återkoppling till rektorn.

## Beskrivning av skolan/rektorsområdet

| Timrå gymnasieskola | Antal studerande |
|---------------------|------------------|
| Gymnasieskola       | 472              |

Timrå gymnasieskola startades år 1980 i nybyggda lokaler. I skolans utbud finns Barn- och fritidsprogrammet, Elprogrammet, Estetiska programmet, Naturvetenskapsprogrammet, Samhällsvetenskapsprogrammet, samt Teknikprogrammet. Skolan har också ett regionalt Ishockeygymnasium och ett kommunalt Skidgymnasium. Skolledningen består av en rektor och en biträdande rektor som nyligen rekryterats. Lärarna är organiserade i programarbetslag.

De allra flesta elever som söker till Timrå gymnasieskola får sitt förstahandsval tillgodosett. Cirka 25 procent av eleverna går på specialutformat program och de deltar därför till stor del i kurser som de är intresserade av. Könsfördelningen i klasserna är relativt jämn förutom på Elprogrammet och det Estetiska programmet.

Elever som saknar behörighet för att börja på ett nationellt program erbjuds utbildning och praktik på det Individuella programmet (IV). Det primära målet är, enligt rektorn, att dessa elever ska bli behöriga att söka in på ett nationellt program.

Timrå gymnasieskola ligger i ett skogsparti i utkanten av Timrå centralort. Skolan som är byggd i ett plan har en överskådlig planlösning där bibliotek, skolmatsal och elevernas uppehållsytor ligger i anslutning till varandra. Strax intill finns bland annat arbetsrum för skollädares, skolsköterskan och studie- och yrkesvägledaren. En stor mängd elevarbete som finns uppsatta i klassrum och korridorer bidrar till en inspirerande lärmiljö.

IV har nyligen tagit undervisningslokaler vid Tallnäs Studieceter (vuxenutbildningen) i bruk. Dans- och teaterutbildningen, som för närvarande finns i äldre lokaler i Vivansborg, flyttar till nyrenoverade lokaler vid Tallnäs Studieceter från och med höstterminen 2005. Samtliga lokaler ligger på gångavstånd från Timrå gymnasieskola.

Knappt 80 procent av skolans elever åker skolskjuts. Alla elever erbjuds gratis frukost i skolans matsal. Personalen har möjlighet att äta pedagogisk lunch tillsammans med eleverna.

## Bedömning

### 1. Kunskaper, utveckling och lärande

Atmosfären på skolan är lugn och trygg. Eleverna känner sig sedda som individer. Ingen försvinner i mängden. Inspektörerna finner att elever, lärare och annan personal i skolan har en väl fungerande kommunikation och att det finns en ömsesidig respekt.

De elever som inspektörerna samtalat med känner generellt sett en större lust att lära än i grundskolan. Främst därför att de själva valt utbildningen och i stor utsträckning läser kurser som de är intresserade av. Eleverna är mycket nöjda med sina valmöjligheter och sitt inflytande över undervisningssituationen inom ramen för de kurser som de läser.

Av 134 elever som lämnade Timrå gymnasieskola vårterminen 2004 fick 34 elever (25 procent) slutbetyg från ett specialutformat program. Andelen nybörjare som fullföljt sin utbildning efter fyra år var 84 procent vårterminen 2003. Samma år var riksgenomsnittet 74 procent.

Det genomsnittliga betygspoängen vid Timrå gymnasieskolas sex nationella program var 14,5, vilket inte utan närmare analys kan jämföras med riksgenomsnittet för samtliga nationella program som var 14,0.

| Betygsgenomsnitt år 2003     | Timrå 2004 | Timrå 2003 | Riket 2003 |
|------------------------------|------------|------------|------------|
| Barn- och fritidsprogrammet  | 12,3       | 12,4       | 12,5       |
| Elprogrammet                 | 13,0       | 13,1       | 12,1       |
| Estetiska programmet         | 12,6       | 14,9       | 14,6       |
| Naturvetenskapsprogrammet    | 16,6       |            | 15,9       |
| Samhällsvetenskapsprogrammet | 14,4       | 15,9       | 14,5       |
| Teknikprogrammet             | 14,8       | 16,1       | 13,6       |

Avgångsklassernas betygsgenomsnitt vårterminen 2004, ovan, visar att skolan lyckas bra med att utveckla goda kunskaper hos sina elever. I skolan som helhet har 3,5 procent av eleverna betyget Icke godkänd och 26,5 procent betyget Mycket väl godkänd. Undantaget är dock Estetiska programmet vars elever hade den högsta andelen av betyget Icke godkänd (6 procent) och den lägsta andelen av betyget Mycket väl godkänd (11 procent). Skolan har analyserat och redovisat de främsta orsakerna till det låga betygsgenomsnittet vid Estetiska programmet. Fem procent av skolans avgångselever lyckades inte uppnå betyget Godkänd i projektarbetet vårterminen 2004.

Skolan reducerar i allmänhet inte programmen för de elever som har studiesvårigheter. I stället motiveras eleverna för kurser i ett specialutformat program som innehåller minst 2500 poäng. År 2003 hade 31 procent av eleverna i avgångsklasserna utökat program, vilket kan jämföras med riksgenomsnittet som ligger på 26 procent.

Andelen elever på IV har under 2000-talet varierat mellan 6,8 och 8,1 procent, medan riksgenomsnittet under perioden varit drygt 7 procent. Elva elever började på IV höstterminen 2003 för att komplettera sina grundskolebetyg. Med något undantag fick dessa elever betyget Godkänd i engelska, svenska och matematik. Sju elever gick vidare till ett nationellt program året därpå. Ett fåtal elever passade på att läsa gymnasiekurser under sitt år på IV. Vid behov erbjuds elever ett fjärde skolår. En procent av skolans elever avbryter studierna.

Av de elever som avslutade sin gymnasieutbildning vårterminen 2003 hade 88 procent behörighet till universitet och högskolor, vilket var i nivå med riksgenomsnittet. Knappt 50 procent av eleverna från Timrå kommun väljer att studera vid högskola inom tre år efter avslutad gymnasieutbildning.

Inspektionen visar att eleverna generellt sett är duktiga på att ta ansvar för sitt skolarbete och skolmiljön. Förstörelse av material och lokaler förekommer mycket sällan. Däremot uppgår enligt skolans egen bedömning den ogiltiga frånvaron till drygt fem procent. Elevernas ansvarstagande för arbetsro kan också förbättras i vissa klasser. Åtgärder är vidtagna enligt rektorn, men de har ännu inte gett önskat resultat.

Kränkande behandling och mobbning förekommer ytterst sällan. Vid samtliga intervjuer framkommer att elever vid Timrå gymnasieskola upplever skolmiljön som lugn och trygg.

**Sammanfattningsvis** bedömer inspektörerna att resultaten inom området kunskaper, utveckling och lärande är goda. Det psykosociala klimatet vid skolan är i de allra flesta elevgrupperna mycket gott och ger goda förutsättningar för lärande.

## 2. Arbetsmiljö och delaktighet

De formella kanalerna för samverkan med elever utgörs av klassråd, elevråd, programråd, skolråd och elevskyddsombudsträffar. Klassråd genomförs på schemalagd mentorstid, vanligen varannan vecka eller när eleverna har frågor att diskutera. Skolledningen samlar in och läser klassråds- och programrådsprotokoll. Elever kan räkna med svar på de frågor som ställts till rektorn. Skolan har sedan läsåret 2002/03 ett aktivt och väl fungerande elevråd med elevrepre-

sentanter från varje klass. I programrådet har elever majoritet. Skolrådet svarar mot författningens krav på skolkonferens för samverkan mellan ledning, personal och elever. På skolan finns elevskyddsombud som genomgått utbildning och som deltar i arbetsmiljöronden.

Det finns inte några skriftliga trivselregler för umgänget på Timrå gymnasieskola, förutom vid skolans biljardbord. Dessa regler har relativt nyligt diskuterats och beslutats i skolrådet. Exempel på ett annat beslut som fattats i skolrådet är att mobiltelefoner ska vara avstängda under lektionstid.

Av kvalitetsredovisningen framgår att lyhördheten för elevönskemål angående den fysiska miljön har förbättrats men att den kan ökas ytterligare. Möjligheterna att påverka hur olika kurser genomförs har också successivt förbättrats enligt skolans återkommande enkätundersökning.

Föräldrasamverkan sker främst vid föräldramöten och via löpande kontakter med mentorn. En del program inbjuder dessutom, enligt rektorn, till medverkan i utvecklingssamtal.

Kränkande behandling förekommer, som ovan nämnts, ytterst sällan på Timrå gymnasieskola. I början av årskurs 1 genomförs inskolningsaktiviteter inom programmen som syftar till att eleverna ska lära känna varandra. Skolan har ett kortfattat men tydligt handlingsprogram mot kränkande behandling som delges elever och personal vid höstterminens start. Innehållet är dock relativt okänt bland de elever som inspektörerna samtalat med. På skolan finns också utsedda kamratstödjare som inte heller är kända bland de elever som inspektörerna samtalat med. Det förebyggande arbetet mot kränkande behandling och mobbing hålls aktuellt genom olika aktiviteter riktade till såväl elever som personal. Skolan har en mobbinggrupp, en grupp med 8 - 10 kamratstödjare som utbildats för sin uppgift, samt en jämställdhetsgrupp med personal- och elevrepresentanter.

Skolans senaste enkätundersökning visar att eleverna inte tycker att skolan gör mycket för att motarbeta och förhindra mobbing. Ingen av enkätfrågorna är ställd så att det går att få en aktuell bild av i vilken utsträckning som kränkningar förekommer vid skolan. Vart tredje/fjärde år köper skolan en extern utvärdering av sitt arbete mot kränkande behandling. Inspektörerna finner att det fåtal signaler om kränkande behandling som kommit till personalens och ledningens kännedom har lett till adekvata åtgärder. Inspektörernas slutsats är att det förebyggande arbetet är effektivt trots att det inte fullt ut uppfattats av eleverna.

Elever i årskurs 1 erbjuds ett hälsosamtal med skolsköterskan. I stort sett alla elever utnyttjar den möjligheten. I skolsköterskans arbete ingår cirka 20 procent kurativt arbete i form av stödjande samtal med elever. Vid behov konsulterar skolsköterskan grundskolans psykolog och/eller remitterar elever vidare.

Elevfrånvaron följs noggrant upp vid skolan och ses som ett viktigt instrument för att i tid uppmärksamma elevers ohälsa och/eller studieproblem. Av genomförda intervjuer får inspektörerna intrycket att eleverna ibland upplever arbetsanhopning och stress i skolarbetet.

Temadagar kring sex, samlevnad och droger genomförs kontinuerligt. Alla elever lär sig också hjärt- och lungräddning.

**Sammanfattningsvis** bedömer inspektörerna att arbetet med arbetsmiljö och delaktighet i de flesta avseenden är av mycket god kvalitet.

Inspektörernas finner att det förebyggande arbetet är effektivt trots att det inte fullt ut uppfattats av eleverna. Skolans förebyggande arbete mot kränkande behandling bör dock göras mer känt bland eleverna.

### **3. Pedagogisk verksamhet och undervisning**

Timrå gymnasieskola har en uttalad vilja att se till varje individs behov i sin skolsituation. Prioriterat är också att skapa helhet i utbildningen genom programråd, ämnesövergripande studier samt samverkan med näringslivet och högskolan. Rektorn anser att eleverna bör lära känna varandra bättre över programgränserna och att det ämnesövergripande arbetet och elevinflytandet bör utökas ytterligare.

Programmålen är utgångspunkt för planeringen av utbildningen i de olika programmen. Vid kursstart informeras eleverna om kursmål och betygsriterier. Vid inspektionen framkommer att lärarna på olika sätt ger eleverna möjlighet att påverka undervisningens innehåll och uppläggning. Inspektörerna får dock intrycket att elever i mycket begränsad omfattning tränas i att sätta egna mål, reflektera över sitt eget lärande och på så sätt successivt ökar insikterna i sitt eget sätt att lära.

Vid samtal med skolans lärare framkommer att de lägger stor vikt vid att skapa lust och motivation för skolarbetet. I många fall startas en kurs upp med en uppgift där eleverna med säkerhet får känna att de lyckats. Ibland skapas förebilder genom att elever i årskurs 3 får visa vad de gjort.

Vid schemaläggningen läggs lika många kurstimmar ut som poängen på kursen. Schemat är uppbyggt på 60-minuterspass med mellanliggande raster. Vissa kurser har längre lektionspass än så. Eleverna upplever att skoldagarna är omväxlande och de är generellt sett nöjda med undervisningen och sina lärare. Uppgifter som ska lösas självständigt eller tillsammans med en kamrat är vanligast.

Timrå gymnasieskola är en skola med goda omvärldskontakter. Inspektörerna finner att lärarna är duktiga på att knyta undervisningen till olika aktörer och händelser inom kultursektorn, utbildningssektorn och näringslivet. För inspektörerna framstår skolan som en spännande lärmiljö där man på olika sätt försöker öka elevernas förståelse för sammanhang och där olika pedagogiska grepp prövas. Intresserade elever har även möjlighet att läsa 5 poäng matematik vid Mittuniversitetet under sin gymnasietid.

Vid Tallnäs studiecenter erbjuds de elever som går på IV undervisning för att uppnå grundskolans mål i ämnena svenska, matematik, engelska, geografi, samhällskunskap, historia och religion. Dessutom erbjuds gymnasiekurser på A-nivå i svenska, engelska, matematik, religion och samhällskunskap. Om eleverna har andra önskemål får de läsa dessa kurser tillsammans med elever på nationella program eller med vuxenstuderanden. Eleverna erbjuds också praktik, lärlingsplatser samt aktiviteter där målet inte är ett betyg (friskvård, städning och köksarbete).

Vid slutet av vårterminen genomförs överlämnandekonferenser mellan gymnasieskolan och grundskolorna i kommunen. Studie- och yrkesvägledaren tar in information om elever från andra kommuner per telefon. Programgrupperna ges därefter information om sina nya elever. I samband med skolstarten genomförs inte någon screening av läs-, skriv- och matematiksvårigheter hos de nya eleverna.

De lärare som undervisar en klass i årskurs 1 blir mentorer för hela gymnasietiden för en elevgrupp. Mentorerna träffar sina respektive elevgrupper på schemalagd tid varje vecka. Vid mentorskonferenser, som genomförs en gång per termin, går man igenom alla elevers studiesituation och studieresultat. Rektorn, skolsköterskan, studie- och yrkesvägledaren samt elevens mentor deltar.

Behov av särskilt stöd ges i allmänhet av ämnesläraren inom den normala undervisningsgruppens ram. I vissa undervisningsgrupper, till exempel i matematik, läser eleverna på olika nivå och i olika takt. Undervisningsgrupperna överstiger sällan 20 elever, varför lärarna ofta har goda möjligheter att ge eleverna individuellt stöd. Skolan redovisar en mängd olika stödinsatser som kan bli aktuella inom kursens ram. Dessutom kan elever få extralektioner eller mer lärarledd tid i form av resurstimmar till en hel undervisningsgrupp.

Inspektionen visar att viss dokumentation finns kring elever i behov av särskilt stöd, men att den behöver utvecklas för att få formen av ett åtgärdsprogram. Vid mentorskonferensen tas, enligt rektorn, beslut om att stöd ska sättas in. På rektorns uppdrag kontaktar därefter mentorn, studie- och yrkesvägledaren eller skolsköterskan eleven, och i vissa fall även föräldern, för en diskussion kring åtgärder. Om diskussionen endast förts med en omyndig elev informeras föräldern i efterhand. Eleven får en begränsad tid att klara sina åtaganden och får, enligt rektorn, i första hand hjälp med att prioritera avsnitt och arbetsuppgifter för att klara kursmålen. Om studiesvårigheterna kvarstår kallas till elevvårdskonferens där det även i föräldrarnas närvaro klargörs hur eleven med stöd av skolan ska få hjälp att klara sina studier.

Den elevenkät som genomfördes vårterminen 2004 visar att eleverna upplever att möjligheterna att få stöd är goda. Detta bekräftas även i de samtal med elever som genomförts vid inspektionen.

Eleverna håller löpande kontroll på sin individuella studieplan tillsammans med mentorn och studie- och yrkesvägledaren. En ordentlig genomgång av planen görs inför årskurs 3 så att eleven säkert får kurser som tillsammans motsvarar 2500 poäng.

Stora satsningar har under flera års tid gjorts på att kompetensutveckla lärarna i handledarrollen, mentorskap och utvecklingssamtal. Lärarna i Samhällsprogrammet arbetslag redovisar att de har en individuell genomgång med varje elev av de bedömningar som ges vid mentorskonferensen. Vid utvecklingssamtalen förs också ett samtal kring elevens skolsituation. Information ges, via telefonsamtal, minst en gång per termin till alla föräldrar till omyndiga elever.

Enligt skolans rutiner inbjuds endast elever till de utvecklingssamtal som genomförs under höstterminen i årskurs 1. Vid inspektionen framkommer också att det görs undantag från regeln att genomföra utvecklingssamtal en gång per termin. Att så är fallet framgår även av skolans egen enkätundersökning.

Det är vanligt vid skolan att föräldrar kontaktas per telefon i stället för att inbjudas till ett utvecklingssamtal.

Vid inspektionen framkommer att nuvarande betygssystem är väl genomdiskuterat bland lärarna på skolan. Avvikelser mellan nationella prov och de betyg som satts följs upp och motiveras på en speciell blankett som skickas till rektorn. Skolan ställer samman egen betygsstatistik för varje program och en bedömning av studieresultaten görs i kvalitetsredovisningen.

Eleverna upplever att lärarna sätter rättvisa betyg. De vet vad som krävs för olika betyg och förstår lärarnas bedömningar. Omprov används i allmänhet endast när elever varit sjuka eller frånvarande av annan anledning. Eleverna ges möjlighet att komplettera för betyget godkänd upp till två veckor efter avslutad kurs. Ett samarbete med en fristående gymnasieskola i Sundsvall kommer att inledas i syfte att utveckla arbetet med att säkerställa likvärdig bedömning och betygssättning.

Elever vid Elprogrammet erbjuds endast 9-10 veckor arbetsplatsförlagd utbildning. Resterande tid, upp till 15 veckor, är skolförlagd och tiden tillförs karaktärsämneskurserna. Vid inspektionen framkom ett par olika förklaringar till detta arrangemang.

**Sammanfattningsvis** bedömer inspektörerna att undervisningen i de flesta avseenden är av god kvalitet. Gymnasieeleverna är nöjda med undervisningen som är tidsenlig, varierad och ger eleverna många utmaningar.

Åtgärdsprogram utarbetas inte för de elever som behöver särskilda stödåtgärder.

Rektorn bör säkerställa att utvecklingssamtal genomförs varje termin och att eleverna i högre utsträckning tränas i att sätta egna mål och utvärdera sitt lärande.

#### **4. Styrning, ledning och kvalitetsarbete**

Skolans ledningsresurs motsvarar två heltidstjänster. Rektorn har valt att under ett års tid arbeta ensam som rektor. Syftet var att frigöra resurser för att, med professionell hjälp, kunna förbättra skolans externa information. Rektorn arbetar, sedan den biträdande rektorn anställts, företrädesvis med övergripande och strategiska frågor. Dessutom deltar hon vid mentorskonferenser och elevvårdskonferenser, samt sätter sig in i och fattar beslut i de frågor som enligt författningen ligger på rektorn. Skolrådet leds av rektorn. Rektorn är tills vidare personalansvarig för all personal vid skolan och det ekonomiska ansvaret ligger i huvudsak också på rektorn.

Den nye biträdande rektorn sköter det löpande skolledningsarbetet. Han deltar i programråden, elevrådet, arbetsmiljökommittén, mobbinggruppen och jämställdhetsgruppen.

Timrå gymnasieskola har tydliga och väl inarbetade rutiner. Inspektionen visar att skolan har en väl fungerande egentillsyn och att skolledningen är väl insatt i skolans styrdokument. Inspektörerna finner att skolans stödprocesser – ledning, elevvård, studie- och yrkesvägledning, administration, måltidsverksamhet, städ och vaktmästeri genomförs på ett kompetent och effektivt sätt. Att ytterligare

förstärka det ämnesövergripande arbetet och kontakterna med näringslivet har för närvarande hög prioritet. Lärarna hoppas att förstärkningen i skolledningen bland annat ska leda till fler klassrumsbesök.

Inför höstterminsstarten åker all personal iväg från skolan under några upptaktsdagar. Exempel på teman som behandlats är kränkande behandling, problembaserat lärande och likvärdig bedömning och betygssättning. Varje lärare tillhör en programgrupp där såväl karaktärsämnes- som kärnämneslärare ingår. Programgruppen, som träffas varje vecka, är ansvarig för att utveckla programmet och för arbetet med att uppnå programmålen. I praktiken innebär detta till exempel arbete med att samordna ämnesövergripande arbete, sköta externa kontakter, elevvårdande aktiviteter samt att lösa vikariefrågan de första två veckorna som någon kollega är sjuk. Programrådet där eleverna är i majoritet träffas fyra gånger per termin. Ämnesträffar genomförs en gång per termin.

Skolans arbetsplan omfattar tidsperioden 2003 – 2006. På första sidan slår skolan fast att ”Timrå gymnasieskola skall vara en plats som utvecklar elevers förmågor och får individer att växa.” Mål har formulerats inom områdena kunskaper, normer och värden, elevernas ansvar och inflytande, samverkan samt bedömning och betygssättning. Dessa mål följs upp i en årlig elevenkät och utvärderas vid vårterminens slut i varje programgrupp. Eftersom samma elevenkät använts under många år kan förändringar följas över tid. I skolans kvalitetsredovisning redovisas resultat och måluppfyllelse, skolans bedömning av situationen och vilka åtgärder för utveckling som man tänker vidta. Programgrupper och elever ges möjlighet att lämna sina synpunkter på kvalitetsredovisningen innan den fastställs. Enligt rektorn har elever också varit med och utformat den lokala arbetsplanen.

Individuella studieplaner, protokoll från elevvårdskonferenser och betygskataloger hanteras och förvaras på ett betryggande sätt.

**Sammanfattningsvis** bedömer inspektörerna att styrning, ledning och kvalitetsarbetet över lag håller mycket god kvalitet. Egentillsynen av verksamheten vid skolan är ovanligt väl utvecklad.

## 5. Tillgång till utbildning och omsorg

Timrå gymnasieskola erbjuder sex nationella program och IV. Dessutom finns ett regionalt hockeygymnasium och ett kommunalt skidgymnasium vid skolan. Huvudparten av de elever som söker till skolan kommer in på sitt första handsval. Av kommunens gymnasieungdomar väljer 55 procent att studera vid Timrå gymnasieskola, 35 procent i andra kommuners gymnasieskolor och 10 procent i fristående skolor. Sundsvalls kommun erbjuder gratis busskort, som även kan användas på fritiden, till de elever som väljer att studera i någon av Sundsvalls kommuns gymnasieskolor.

I Timrå kommun finns tre skolor som har elever i årskurs 7-9. Rektorn och studie- och yrkesvägledaren träffar numera alla elever i årskurs 9, i smågrupper, inför valet till gymnasieskolan. Syftet är att få en aktuell bild av elevernas önskemål kring sin kommande gymnasieutbildning och att beskriva de studiemöjligheter som finns vid Timrå gymnasieskola. Eleverna får också besöka Timrå gymnasieskola och de program som de är intresserade av. Föräldrar inbjuds

också till informationsmöten inför gymnasievalet. De elever och föräldrar som inspektörerna samtalat med uppger att informationen inför valet av gymnasieprogram och gymnasieskola var allsidig och informativ.

Inspektörerna finner att studie- och yrkesvägledningen baseras på ett flertal informationstillfällen där elever ges kunskaper om sina valmöjligheter i gymnasieskolan och vad som ska beaktas med tanke på framtida studie- och yrkesval. Eleverna är engagerade i utformandet av sin individuella studieplan och studie- och yrkesvägledaren ges spontant beröm vid elevintervjuerna. Skolans strategi är att tillgodose elevers studieönskemål så långt som möjligt. Därför har många elever specialutformade program. Enligt rektorn tillmäts alla kurser som skolan erbjuder lika stort värde.

Det individuella valet erbjuds i årskurs 3 och omfattar 300 poäng. Av det informationsmaterial som eleverna får framgår att alla kurser som ges på de nationella programmen vid skolan kan väljas. Inspektörerna finner att det individuella valet hanteras på ett bra sätt och att det ger stora valmöjligheter för eleverna.

Ungdomar från andra länder som är nyanlända till Timrå kommun erbjuds gå en Introduktionskurs för invandrare (IVIK) i Sundsvall. Detta läsår finns ett 10-tal elever med utländsk bakgrund vid Timrå gymnasieskola. Dessa erbjuds vid behov svenska som andraspråk.

Vid överlämnandekonferenser till gymnasiet tas frågan om vilka elever som skall erbjudas modersmålsundervisning upp. De elever som har läst modersmål i grundskolan tillfrågas därefter om de vill fortsätta.

Vid elevintervjuer framkommer att elever betalar cirka 500 kronor för en miniräknare. Rektorn uppger att det finns miniräknare att låna för den som vill. Lärarna på Teknikprogrammet och Naturvetenskapliga programmet rekommenderar köp för dem som kommer att fortsätta läsa naturvetenskapliga ämnen.

**Sammanfattningsvis** bedömer inspektörerna att tillgången till utbildning vid Timrå gymnasieskola är god.

## 6. Resurser

Timrå gymnasieskola har 58 anställda vilket motsvarar 55 heltidstjänster. Av dessa arbetar 41 medarbetare som lärare. Alla personalkategorier, utom vaktmästaren och två lokalvårdare, är anställda på skolan. Rektorn har personalansvar och genomför medarbetarsamtal med alla anställda vid skolan.

Läsåret 2003/04 var lärartätheten i gymnasieskolan 7,9 lärare per 100 elever (riksgenomsnittet var 8,2). Med något undantag har alla lärare en pedagogisk utbildning med inriktning mot gymnasieskola. Skolan har en anställd specialpedagog som huvudsakligen arbetar med eleverna på IV. Några lärare har fått kompetensutveckling i specialpedagogik inom läsning och skrivning via Mittuniversitetet. Behovet av att anställa ytterligare en specialpedagog diskuteras.

Gemensamma kompetensutvecklingsinsatser genomförs under några dagar varje år. Skolledning och fackliga representanter har utformat en plan för den gemensamma kompetensutvecklingen vid skolan. Den individuella kompetensutvecklingen diskuteras vid medarbetarsamtalen. Ämneslagen disponerar budge-

ten för individuell kompetensutveckling som motsvarar 4 500 kr per heltidsanställd lärare. Lärarna är relativt nöjda med den kompetensutveckling som arbetsgivaren erbjuder.

Skolan har en skolsköterska och en studie- och yrkesvägledare som båda arbetar heltid. Det finns en tydlig ambition att vara tillgänglig för spontana kontakter från eleverna och den ”öppna dörrens princip” tillämpas. Skolsköterskans tid upptas dock till stor del av inbokade elevsamtal. Grundprincipen är att de elever som mår psykiskt dåligt remitteras vidare. Skolan anlitar en skolläkare tre timmar varannan vecka.

Skolans bibliotek har öppet 40 timmar per vecka. Där finns skönlitteratur, referenslitteratur, datorarbetsplatser för informationssökning samt gott om arbetsplatser för både enskilt arbete och grupparbeten. Biblioteket nyttjas både för studier och som uppehållsrum. Vid skolan finns god tillgång till läromedel, datorer och annan utrustning, vilket ger förutsättningar för en tidsenlig utbildning.

Elever som inspektörerna samtalat med efterlyser bättre arbetsro i biblioteket och bättre uppehållsrum. Eleverna är nöjda med skolmaten och möjligheterna att äta kostnadsfri frukost i skolan. Några timmar mitt på dagen är skolans café, som drivs inom ramen för Ung Företagsamhet, öppet.

Såväl Timrå gymnasieskola som Tallnäs Studiecenter är anpassad för elever med funktionshinder.

**Sammanfattningsvis** bedömer inspektörerna att tillgången till resurser för att bedriva en tidsenlig utbildning är god.

### **Sammanfattande bedömning**

Inspektörerna bedömer att verksamheten i Timrå gymnasieskola övergripande är av god kvalitet. De elever som väljer Timrå gymnasieskola får i hög utsträckning sina studieönskemål tillgodosedda. Såväl den fysiska som psykosociala skolmiljön ger goda förutsättningar för lärande. Eleverna är nöjda med undervisningen som är tidsenlig, varierad och ger eleverna många utmaningar. Egentillsynen vid skolan är mycket god. Kvalitetsarbetet ger goda förutsättningar för det fortsatta arbetet med ständiga förbättringar.

Det finns dock behov av insatser inom följande områden:

- skolans förebyggande arbete mot kränkande behandling bör göras mer känt bland eleverna samt
- rektorn bör säkerställa att utvecklingssamtal genomförs varje termin och att eleverna i högre utsträckning tränas i att sätta egna mål och utvärdera sitt lärande.

Det finns också sådana brister i verksamheten att författningarnas krav inte uppfylls. Bristerna inom nedan angivna område skall snarast åtgärdas.

- Åtgärdsprogram utarbetas inte för de elever som behöver särskilda stödåtgärder (8 kap. 1a§ gymnasieförordningen).

|            |      |
|------------|------|
| Datum      | Ort  |
| 2005-08-24 | Umeå |

Marie Ivarsson  
Gunhild Larsson